

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3476/2020. (XII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.V.35.039/2020/2. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Zamecsnik, Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Zamecsnik Tamás ügyvéd) által képviselt gazdasági társaság indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés pontja, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria Kfv.V.35.039/2020/2. számú végzése ellen alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amely szerint a Kúria sérelmezett határozata és az alapjául szolgáló, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által hozott 22.K.30.320/2019/26. számú ítélet alaptörvény-ellenes. Kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján vizsgálja felül a bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangját, és azokat semmisítse meg. Kérte, hogy az Alkotmánybíróság a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága 2234259248. számon iktatott, 2234258757. ügyszámú határozat végrehajtását függesse fel. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint bírálta el.
- [2] 1.1. Az indítványra okot adó ügyben a beadvány és mellékletei tartalma szerint az elsőfokú adóhatóság az indítványozónál ellenőrzést tartott, és a terhére adókülönbötetet állapított meg általános forgalmi adó adónemben, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótléket állapított meg (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-budapesti Adóigazgatósága 5526428125 ügyszámú, 3877557646 számon iktatott és 2015. november 2. napján kelt határozata). Az indítványozó fellebbezése nyomán eljáró másodfokú adóhatóság határozata ellen kezdeményezett bírósági felülvizsgálati eljárásban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 16.K.33.150/2016/48. számú határozatával megállapította a 2016. április 19. napján kelt, 2061144973. iktatószámú határozat semmisségét, a kiadmányozási jog megsértésére tekintettel. Ezt követően a másodfokú adóhatóság a megismételt eljárásban az elsőfokú adóhatóság határozatát helyben hagyta (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága 2234258757. számú határozata). Az indítványozó kezdeményezte a másodfokú határozat bírósági felülvizsgálatát; egyebek között az adómegállapítási jog elévülésére alapított keresetét a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.K.30.320/2019/26. számú ítélete elutasította. Az ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria Kfv.V.35.039/2020/2. számú végzésében – arra hivatkozva, hogy a felülvizsgálati kérelem jogi indokolása hiányos, továbbá a kérelemmel érintett ügy tárgyával azonos jogkérdésű ügyekben számos alkalommal eljárta, döntéseiben részletesen foglalkozott a vitatott kérdéssel, már kialakított egységes joggyakorlata van – megtagadta.
- [3] 1.2. Az indítvány – jóllehet számos alkotmánybírósági határozatra hivatkozik az indítvány előzményeinek részletes ismertetése és a hatóságok, bíróságok eljárásának, döntéseinek kritikája mellett – nem tartalmazza „a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség” kifejezett megjelölését. A panasz tartalma szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése (jogorvoslathoz való jog) alapján az, hogy „nem valósult meg a jogsérelem valódi orvoslása a Kúria által, mert a részletesen indokolt felülvizsgálat iránti kérelem befogadását megtagadta. A Kúria végzése által sérült a felperes alkotmányos alapjoga.” „A Kúria megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését, mivel nem biztosította a felperes számára a jogsérelem valódi orvoslásának lehetőségét, így a felperes jogorvoslathoz való joga sérelmet szenvedett.”
- [4] 1.3. A panasz tartalma szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztesseges bírósági tárgyaláshoz való jog) alapján az is, hogy „a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, valamint a Kúria eljárása sértette a felperes tisztesseges eljáráshoz való jogát, mert a felperes által be-

nyújtott bizonyítási indítványokat csupán feltételezésekre alapozottan utasították el. [...] A bíróság visszaélt diszkrecionális jogkörével, amikor minden megalapozottságot nélkülözve elutasította a bizonyítási indítványokat. [...] A bizonyítási indítványok mellőzése méltánytalan és jogsértő helyzetbe hozta a felperest, így nem érvényesültek az eljárás tisztességes voltát biztosító garanciális elvek. A bizonyítási indítványok mellőzése vonatkozásában a felülvizsgálat iránti kérelem is rendelkezett, melyet a Kúria teljes egészében figyelmen kívül hagyott.” „A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét eredményezi az is, hogy a felperes nem volt jogosult megismerni az adóhatóság által a büntetőeljárásból beszerzett iratokat, nem volt lehetősége élni az iratbetekintés jogával.” A panasz szerint a tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint a jogbiztonsághoz való jogot sérti az eljárási határidők megsértése is.

- [5] 2. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás értelmében az Abtv. 27. (1) bekezdés § b) pontja szerinti „jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette” fordulat a rendes jogorvoslati lehetőségek igénybevételére vonatkozik, az indítványozó nem köteles a felülvizsgálatot és a perújítást mint rendkívüli jogorvoslatokat is kimeríteni. A folyamatban lévő felülvizsgálati vagy perújítási eljárás ugyanakkor az Alkotmánybíróság eljárásának akadályá. Az indítványozó a Kúria végzését követően az alkotmányjogi panaszt határidőben nyújtotta be.
- [6] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [7] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [8] 3. A kúriai döntést követően határidőben benyújtott panasz a felülvizsgálat megengedhetőségének mérlegelése alapultó esetében felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról szóló kúriai döntést, továbbá a kúriai döntés alapjául szolgáló felülvizsgálati kérelemmel érintett közigazgatási és munkaügyi bírósági ítéletet támad. Ilyen esetben a Kúria döntésén keresztül a jogerős ítélet akkor is felülvizsgálható, ha az indítványozó azt korábban (a felülvizsgálati eljárás befejezése előtt) nem támadta meg alkotmányjogi panasszal.
- [9] 3.1. A Kúria végzése az alkotmányjogi panasz értelmében azzal sérti a jogorvoslathoz való jogot, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria jogellenesen megtagadta, ezzel elzárva az indítványozót a törvény adta további jogorvoslati lehetőségétől. Az alkotmányjogi panasz a Kúria végzését illetően a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságáról szóló egyes törvényi rendelkezések értelmezését és a konkrét esetre való mikénti alkalmazását kifogásolja.
- [10] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető általános felülbírálati fórumnak, és valójában e hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmében keresztül – az Alaptörvény védelmét biztosítja [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés]. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések ezért önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére [lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [11] Az Alkotmánybíróság a jogorvoslathoz való alapvető jog tartalmát elemezve korábbi határozataiban megállapította azt is, hogy a jogorvoslathoz való jog követelményét az egyfokú fellebbezési rendszer is kielégíti, de a törvényhozó ezen túlmenő jogorvoslati lehetőséget is adhat [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 68; 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [85]]. Az Alaptörvény nem tartalmaz előírást arra vonatkozóan, hogy hogyan épüljön fel hazánkban a jogorvoslat rendszere. Nem található az Alaptörvényben rögzített követelmény azzal kapcsolatosan sem, hogy a jogorvoslati fórumrendszer hány fokon biztosítsa az érintett alapjog gyakorlását. Ennek megfelelően a jogorvoslati eljárás egyfokú kialakítása az Alaptörvény kívánalmainak teljességgel elegendő [22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]].
- [12] Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján a fentiekre figyelemmel nem állapítható meg, hogy a Kúria döntésével kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.

- [13] 3.2. A bíróság felülvizsgálati kérelemmel érintett ítéletével kapcsolatban a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog sérelmének megvalósulását az indítványozó abban látta, hogy ügyféli jogai (indítványozási, észrevételezési, iratbetekintési joga, bizonyításhoz való joga) sérültek, továbbá az eljárási határidőket ügyében megsértették.
- [14] A bíróság az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) egyes szabályai, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.), továbbá a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) egyes előírásai értelmezésével és alkalmazásával döntött az indítványozó keresetéről.
- [15] A bíróság ítélete részletesen foglalkozott a felperes eljárási kifogásaival, az adómegállapítási jog elévülésének kérdésével az utóbb semmisnek minősülő adóhatósági határozatot illetően, a bizonyítási eszközök – ezek között a büntetőeljárásban beszerzettek – adóhatósági felhasználásával és megismerésével. Utalt arra, hogy a perben a bíróság a büntetőeljárás iratait a nyomozó hatóságtól beszerrezte, annak megtekintését a felperes számára lehetővé tette már az előzményi perben is, a felperes a jelen per során és az előzményi perben is élt iratbetekintési jogával, megismerhetett valamennyi iratot, bizonyítékot, melyet a nyomozó hatóság beszerzett és az adóhatóság eljárása során megismerhetett. A bíróság ítélete értelmében megalapozott a másodfokú adóhatóság ama megállapítása, hogy a beszállítóktól befogadott számlák hiteltelenek, mivel a gazdasági esemény megtörtént, de nem a számlán szereplő felek között és erről a felperes tudott, annak tevőleges alakítója volt. Kitér arra is, hogy a hiányos és ellentmondásos számviteli bizonylatok tartalma utóbb a résztvevő személyek tanúvallomásával, fuvarozói nyilatkozatokkal nem pótolhatók a számviteli szabályokra figyelemmel.
- [16] A bíróság a törvények jogalkalmazói értelmezésével, a konkrét ügy sajátosságaira tekintettel hozta meg döntését. A bizonyítás körébe tartozó kérdés az, hogy milyen gazdasági esemény valósult meg az indítványozó és az ügy más szereplői között, illetve a számlák szerinti gazdasági események a számlák szerinti felek között létrejöttek-e.
- [17] Az Alkotmánybíróság nem ténybíróság, a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a rendes bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik felhatalmazással [21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15], 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]].
- [18] 4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alkalmazásával visszautasította. Az indítványozónak arról a kéréséről, hogy az Alkotmánybíróság a másodfokú közigazgatási határozat végrehajtását függesse fel, az Abtv. 61. §-a alapján – amely szerint az Alkotmánybíróság eljárásában kivételesen a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére hívja fel a bíróságot – nem kellett külön dönteni a jelen ügyben.

Budapest, 2020. december 8.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/896/2020.

